

Анализ на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), касаещи наличието на пестицидни остатъци за периода 01 януари – 31 март, 2022 год.

Общият брой нотификации за периода е **351**, като **347** са в категория „храни“, а 4 са в категория „фуражи“ (Фиг.1 в Приложението). В **159** от общия брой нотификации, рискът е определен като „сериозен“, в **179** е неопределен, а в 7 от случаите рискът не е сериозен. Регистрирани са и 6 нотификации, при които няма риск.

Информациите за насочване на вниманието са **67**, нотификациите за недопуснат внос са **190**, предупредителните нотификации са **72**, а информацията за последващи действия са **22**.

В категория храни, най-многобройни са нотификациите, касаещи **„плодове и зеленчуци“ – общо 228**, в някои от нотификациите се съобщава за наличие на повече от едно активно вещество.

За категория **„плодове и зеленчуци“** са постъпили **228** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- грейпфрут – 42;
- лимони – 37;
- различни видове пипер – 31;
- мандарини – 24;
- портокали и различни видове фасул – по 15;
- нар – 7;
- лозови листа – 6;
- домати и салати - по 5;
- дюля и круши - по 4;
- банани, стафиди и чили – по 3;
- зеле, тиквички, помело, грозде, гъби, грах и лук – по 2;
- череша, моринга, магданоз, бамя, авокадо, рамбутан, ананас, чесън, асперджи, зелен лук, чгоди, лонган, сладки картофи и драконов плод – по 1.

За категория **„какао, какаови продукти, кафе и чай“** са постъпили **7** нотификации за различни видове чай.

За категория **„зърнени храни и хлебни изделия“** са постъпили **10** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- ориз – 7;
- брашно – 3.

За категория **„билки и подправки“** са постъпили **30** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- микс от билки – 6;
- канела – 6;
- чили на прах – 3;
- кориандър, сминдух и семена от резене – по 2;
- босилек, карамфил, листа от къри, магданоз, къри на прах, риган, Йерва мате, сибирски лук и естрагон – по 1.

За категория **„друг хранителен продукт / смесен“** са постъпили **21** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- листа и семена от сена, *Centella asiatica*, майорана, полуготови продукти, ксантанова гума, ленено семе, гимнема на прах, хранителна добавка, хлолин дихидроген цитрат, сушена обикновена манатарка, емулгиращ елемент, капсули, екстракт от *Bambusa Arundinacea*, сладко консервирано овесено мляко и екстракт от *Garcinia cambogia* – по 1;
- лозови листа в буркан – 2;
- нудълс – 4.

За категория **„диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“** са постъпили **12** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- хранителни добавки – 10;
- био масло от Пачули – 1;
- микс за смути на прах – 1.

За категория **„хранителни добавки и ароматизанти“** са постъпили **19** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- Е 466 – 1;
- Екстракт от гуарана – 1;
- Гума локус бийн – 10;
- Сминдух на прах – 1;
- Екстракт от *Centella asiatica* – 1;
- Екстракт от гарциния – 1;
- Екстракт от тамаринд – 1;
- Екстракт от фасул – 1;
- Билки и подправки – по 1.

За категория **„фуражни добавки“** са постъпили **2** нотификации за **неразрешеното а. в. етилен оксид** в холин хлорад и сминдух.

За категория **„фуражни материали“** са постъпили **2** нотификации: **1** за **неразрешеното а. в. хлорпирифос** в пшеница и **1** за **неразрешеното а. в. изопрокарб** в царевични пелети.

За категория **„мед и пчелно млечице“** е постъпила **1** нотификация за **а. в. оксиматрин** в мед.

За категория **„пригответени ястия и закуски“** са постъпили **5** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- нудълс – 3;
- черни маслини – 1;
- лозови листа – 1.

За категория **„супи, бульони, сосове и подправки“** е постъпила **1** нотификация за **неразрешеното а. в. етилен оксид** в нудълс.

За категория **„ядки, продукти съдържащи ядки и семена“** са постъпили **9** нотификации за наличието на остатъци от пестициди в следните продукти:

- сусам – 3;
- ориз – 2;
- тиквени семки, стафиди, фъстъци и семена от кориандър – по 1.

Нотификациите подадени от България са общо 116, като всички нотификации са за продукти с произход Турция. От тях 33 са за грейпфрут, като от тях 15 са предназначени за унищожаване, а 18 за реекспедиране.

Регистрирани са 10 нотификации за портокали, като 5 от тях са предназначени за унищожаване и 5 за реекспедиране.

Регистрирани са 30 нотификации за лимони, като от тях 19 са предназначени за реекспедиране, 11 са за унищожаване.

За мандарини са регистрирани 20 нотификации, като от тях 18 са предназначени за реекспедиране, а 2 за унищожаване.

Регистрирани са 19 нотификации за пипер, като 6 от тях са предназначени за реекспедиране, а 13 за унищожаване.

За нар са постъпили 3 нотификации, като всички са предназначени за реекспедиране.

Регистрирана е 1 нотификация за лозови листа, предназначена за унищожаване.

През разглеждания период България не е била нотифицирана.

През разгледания период са постъпили общо **351** нотификации, (част от нотификациите съдържат случаи на повече от 1 пестицид в продуктите). В тези нотификации са установени **86** различни активни вещества, **52** от които са **неразрешени за употреба** на територията на Европейския съюз.

Най-голям брой остатъци са установени от пестицидите: **неразрешените а. в. хлорпирифос – 88, хлорпирифос-метил – 72, етилен оксид – 59, 2-хлороетанол – 17; ацетамиприд – 15;**

неразрешеното а. в. прохлораз – 10; неразрешеното а. в. диметоат – 9; ламбда-цихалотрин и неразрешените а. в. фенвалерат и антраквинон – по 7; неразрешените а. в. карбендазим, трициклазол и ометоат – по 6; форметанат и неразрешената

химична група дитиокарбамати – по 5; неразрешеното а. в. ипродион – 4 (Фиг. 2 в Приложението).

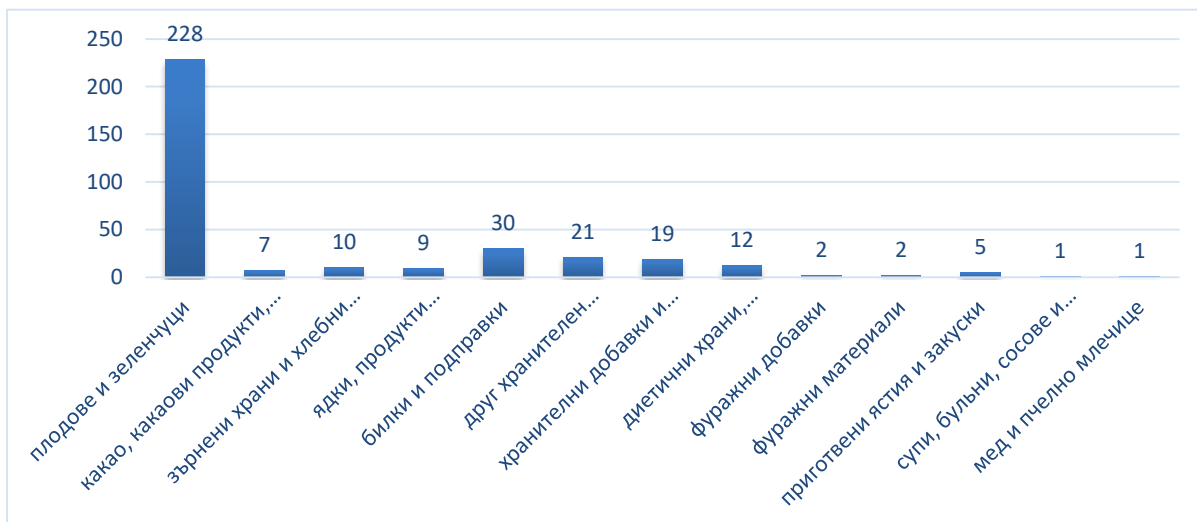
За периода най-многобройни са нотификациите, касаещи замърсяване в категория „плодове и зеленчуци“.

Най-често нотифицираните продукти за наличие на пестициди в тази категория са: **грейпфрут – 42; лимони – 37; различни видове пипер – 31; мандарини – 24; различни видове фасул и портокали – по 15; нар – 7.**

Останалите най-често нотифицирани продукти са: хранителни добавки и гума локус бийн – по **10**; ориз и чай – по **7**; микс от билки и канела – по **6**.

През разгледания период в системата за бързо известяване са постъпили съобщения за замърсени продукти с **произход от 50 различни държави** и 1 съобщение с неизяснен произход. Анализът установи, че най-многобройни са нотификациите, касаещи продуктите от **Турция – 168**, следвани от тези с произход **Индия – 47; Китай – 13; Египет – 9**; Уганда – 8; Мадагаскар и Испания – по 7; Виетнам и Франция – по 6; Колумбия – 4; Кения, Гватемала, Белгия, Пакистан, Германия и Ю. Корея – по 3; Еквадор, Нидерландия, Полша, Бангладеш, Камерун, Перу, Тайланд, Босна и Херцеговина и Великобритания – по 2; С. Македония, Иран, Тунис, Либия, Руанда, Мароко, Швеция, Бразилия, Узбекистан, Молдова, Португалия, Чили, Япония, Сирия, Парагвай, неизяснен произход, Аржентина, Камбоджа, Израел, Италия, Украйна, Русия, Монако, Австрия, Р. Корея и Унгария – по 1 (Фиг.3 в Приложението).

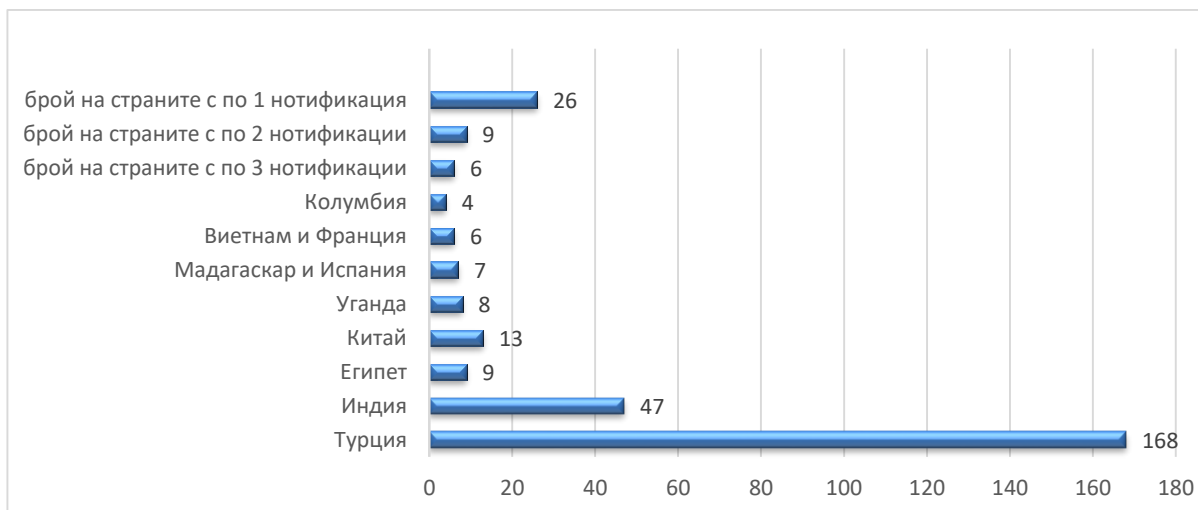
Приложение: Графично представяне на данните за наличие на пестицидни остатъци.

Фиг. 1 Брой нотификации за пестицидни остатъци в различни видове продукти през периода 01 януари – 31 март, 2022 год.

Фиг. 2 Брой случаи на замърсяване с различни пестицидни остатъци в продуктите през периода 01 януари – 31 март, 2022 год.

Фиг. 3 Брой нотификации според държави на произход на продукти, съдържащи пестицидни остатъци през периода 01 януари – 31 март, 2022 год.

Други научни становища и актуална информация в областта на Анализа на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига: <http://corhv.government.bg/>

Източник:

<https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal/?event=searchForm&cleanSearch=1>

Изготвил:

Николай Спасов, главен експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

21.04.2022 г.